

Sarajevo, 28.05.2018. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
21.05.2018.- 25.05.2018.

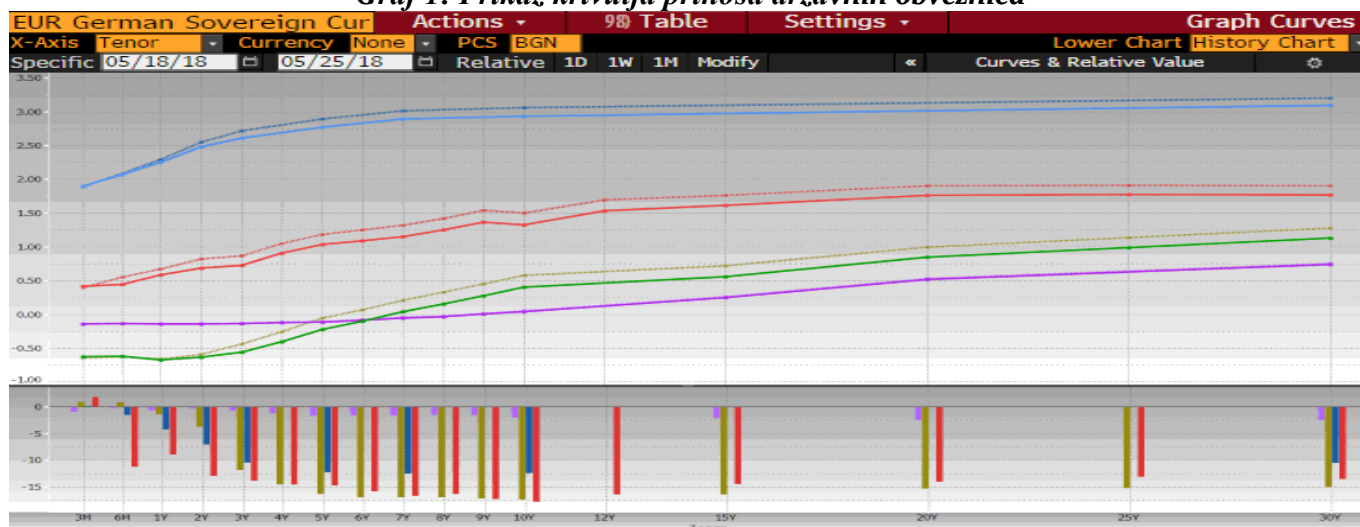
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	18.5.18	-	25.5.18		18.5.18	-	25.5.18		18.5.18	-	25.5.18		18.5.18	-	25.5.18	
2 godine	-0,58	-	-0,62	↘	2,55	-	2,48	↘	0,82	-	0,69	↘	-0,14	-	-0,14	→
5 godina	-0,05	-	-0,22	↘	2,89	-	2,77	↘	1,18	-	1,03	↘	-0,10	-	-0,12	↘
10 godina	0,58	-	0,41	↘	3,06	-	2,93	↘	1,50	-	1,32	↘	0,06	-	0,04	↘

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	18.5.18	-	25.5.18	
3 mjeseca	-0,592	-	-0,595	↘
6 mjeseci	-0,627	-	-0,618	↗
1 godina	-0,628	-	-0,654	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 25.05.2018. godine (pune linije) i 18.05.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica jačih evropskih zemalja su tokom protekle sedmice zabilježili smanjenje od 4 do 17 baznih poena u odnosu na prethodnu sedmicu pod uticajem povećane tražnje za sigurnijom finansijskom aktivom, ali i pod uticajem špekulacija da stopa inflacije u eurozoni tokom ove godine neće bilježiti očekivani tempo rasta. Međutim, prinosi italijanskih i španskih obveznica su zabilježili značajno povećanje zbog jačanja političkih tenzija u ove dvije zemlje. Najveći rast su zabilježili prinosi obveznica kraćeg roka dospijeca te su prinosi španskih dvogodišnjih obveznica povećani za 15 baznih poena na sedmičnom nivou, a prinosi italijanskih dvogodišnjih obveznica rast od 39 baznih poena. Nemogućnost formiranja vlade Italije i najava novih izbora u ovoj zemlji su bili glavni faktori koji su uticali na ovakvo kretanje prinosa italijanskih obveznica, dok su u Španiji socijalisti tražili preispitivanje povjerenja premijeru španske Vlade Rajoyu.

Tokom protekle sedmice objavljen je zapisnik s posljednje sjedinice UV ECB, na osnovu kojeg su analitičari procijenili da je malo vjerovatno da će se stopa inflacije u eurozoni značajno približiti

ciljanom nivou od 2% u srednjem roku, a što je podstaklo špekulacije o tome da bi program kupovine obveznica mogao biti nastavljen i nakon septembra ove godine. Član UV ECB-a Coeure je tokom protekle sedmice izjavio da aktuelno usporenje ekonomskog rasta u eurozoni ne bi trebalo da promijeni plan zvaničnika ECB da krajem tekuće godine umanje monetarne stimulanse. On je, takođe, naveo da je njegov stav krajem protekle godine bio da program kupovine obveznica ne treba produžavati te da je i dalje pri tom stavu. Prema njegovim riječima, i dalje se očekuje jačanje ekonomskog rasta eurozone te rast stope inflacije ka nivou nešto nižem od ciljanih 2%. Njegov kolega Nowotny je izjavio da se privreda regije ne pregrijava te da neće doći do dramatičnog rasta inflacije. Sličnu izjavu je dao i član UV ECB-a Liikanen, koji je naveo da će biti potrebno vrijeme da se ubrza rast temeljne inflacije u eurozoni i podrži rast zvanične stope inflacije te je naveo i to da uprkos neizvjesnostima o načinu djelovanja nekonvencionalne monetarne politike, stimulatívna monetarna politika je i dalje potrebna, kako bi se stopa inflacije vratila na ciljani nivo od 2%.

Tokom protekle sedmice objavljeni su preliminarni PMI indeksi za eurozonu, koji upućuju na usporenje rasta prerađivačkog i uslužnog sektora ove regije. Williamson, glavni ekonomista IHS Markita, koji objavljuje PMI indikatore je izjavio da je stanje privrede eurozone lošije nego što je bilo na početku godine, ali da ne treba biti preplašen usporenjem ekonomskog rasta, jer su nivoi PMI indikatora i dalje snažni.

Francuska je tokom protekle sedmice emitovala tromjesečne (-0,568%), šestomjesečne (-0,573%) i jednogodišnje (-0,567%), Holandija tromjesečne (-0,615%) i šestomjesečne (-0,591%) trezorske zapise, dok je Španija emitovala tromjesečne (-0,502%) i devetomjesečne (-0,368%), a ESM šestomjesečne (-0,585%) trezorske zapise. Njemačka je emitovala dvogodišnje obveznice po prinosu od -0,58%.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	MAJ	55,1	54,1	55,1
2.	Indeks potrošačkog povjerenja – EZ	MAJ	0,5	0,2	0,3
3.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	MAJ	1020	102,2	102,2
4.	GfK potrošačkog povjerenja – Njemačka	JUN	10,8	10,7	10,8
5.	GDP – Njemačka (kvartalno) finalno	I kvartal	0,3%	0,3%	0,67%
6.	Izvoz – Njemačka	I kvartal	-0,5%	-1,0%	2,6%
7.	Uvoz – Njemačka	I kvartal	-0,5%	-1,1%	1,8%
8.	Stopa nezaposlenosti – Finska	APR	-	8,6%	8,8%
9.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	MAR	-	3,9%	6,7%

SAD

Prinosi američkih obveznica su smanjeni tokom protekle sedmice za 7 do 13 baznih poena, prije svega pod uticajem jačanja globalnih geopolitičkih tenzija, ali i umanjevanja očekivanja bržeg tempa rasta referentne kamatne stope tokom ove godine. Tokom protekle sedmice objavljen je i zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a, prema kojem je evidentno da članovi ovog tijela neće žuriti s povećanjem referentne kamatne stope. Pored toga, evidentno je i da će članovi FOMC-a nadgledati kretanje nagiba američke krive koja tokom proteklih nekoliko mjeseci bilježi smanjenje nagiba. Predsjednik Fed iz Atlante Bostic, koji tokom ove godine ima pravo glasa na sastancima FOMC-a, tokom protekle sedmice izjavio je da i dalje očekuje tri povećanja referentne kamatne stope tokom ove godine, kao što je navedeno u martovskim prognozama Fedovih zvaničnika. Njegov kolega iz Mineapolisa Kashkari je izjavio da bi Fed pri povratku kamatnih stopa na „normalne nivoe“ trebalo da se drži neutralne monetarne politike i ne povećava referentnu kamatnu stopu naglo, dok ne budu evidentni dokazi o tome da plate rastu i da je privreda SAD stvarno dostigla nivo pune zaposlenosti.

Pozitivne informacije o postizanju sporazuma o trgovinskoj razmjeni SAD i Kine bile su nadjačane špekulacijama o tome da li će biti organizovan sastanak predsjednika SAD i Sjeverne Koreje 12.6.2018. godine. Iako je predsjednik SAD Trump tokom protekle sedmice otkazao ovaj sastanak, krajem sedmice i tokom vikenda na tržištu su se pojavile informacije o tome da bi do njega, ipak, moglo doći.

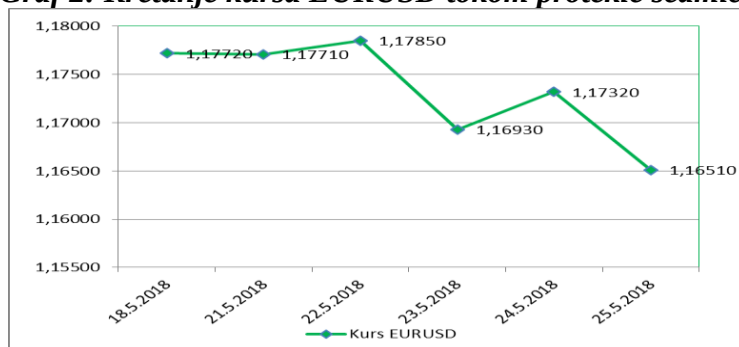
Američki dionički indeks Dow Jones je tokom protekle sedmice zabilježio blagi rast od 0,15%, dok je indeks S&P 500 povećan za 0,31%.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks povjerenja Univerziteta iz Mičigena MAJ	98,8	98,0	98,8
2.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M) APR	-0,9%	-2,5%	1,1%
3.	Indeks prodaje novoizgrađenih (M/M) APR	-2,1%	-1,5%	2,0%
4.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Kanzas Sitija MAJ	20	29	26
5.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Ričmonda MAJ	10	16	-3
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 19. MAJ	220.000	234.000	223.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURUSD smanjen s nivoa od 1,1772 na nivo od 1,1651, što na sedmičnom nivou predstavlja smanjenje od 1,03%.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Guverner Bank of England (BoE) Carney početkom prošle sedmice izjavio je da očekuje da će britanska ekonomija odskočiti od slabog početka godine, kada je bila pogođena velikim snježnim olujama, zadržavajući perspektivu viših kamatnih stopa. Iako je još u februaru ove godine iz BoE saopšteno da će cijene zabilježiti rast i prije nego što to investitori očekuju, na sastanku MPC BoE ovog mjeseca većina članova je glasala za zadržavanje referentne kamatne stope na nivou od 0,5%. Carney je izjavio da istraživanja pokazuju da domaćinstva i kompanije u značajnoj mjeri očekuju povećanje referentne kamatne stope u ovoj godini. Međutim, neočekivan pad inflacije u aprilu (na 2,4% s martovskih 2,5%), povećao je sumnje u to kada će BoE ponovo povećati kamatne stope.

Zamjenik guvernera BoE Ramsden krajem sedmice izjavio je da je pad potrošačkih kredita jedan od faktora koji bi mogao dovesti do usporavanja potrošnje u Velikoj Britaniji.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) P I KVARTAL	0,1%	0,1%	0,4%
2.	GDP ((G/G) P I KVARTAL	1,2%	1,2%	1,8%
3.	Inflacija (G/G) APR	2,5%	2,4%	2,5%
4.	Temeljna inflacija (G/G) APR	2,2%	2,1%	2,3%
5.	Izvoz (Q/Q) P I KVARTAL	0,4%	-0,5%	-0,9%
6.	Uvoz (Q/Q) P I KVARTAL	0,1%	-0,6%	0,4%
7.	Rightmove cijene kuća (G/G) MAJ	-	1,1%	1,6%
8.	Indeks cijena kuća (G/G) MAR			
9.	Pozajmice javnog sektora-isključ. banke (u mlrd GBP) APR	8,5	7,8	0,8
10.	Indeks maloprodajnih cijena (G/G) APR	3,4%	3,4%	3,3%
11.	Indeks uslužnog sektora (M/M) MAR	0,1%	0,1%	-0,3%
12.	Indeks ukupnih poslovnih investicija (G/G) P I KVARTAL	-	-0,2%	0,3%

Tokom protekle sedmice GBP je blago deprecirala u odnosu na EUR kao i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,87391 na nivo od 0,87552, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,3469 na nivo od 1,3309.

JAPAN

Početkom protekle sedmice japanski premijer je izjavio da očekuje da će BoJ nastaviti raditi u skladu s ciljem stabilnosti cijena. U međuvremenu, objavljena je vijest da će Japan odložiti vremenski okvir za bilansiranje budžeta za pet godina do 2025. godine. Time se premijeru Abeu ostavlja prostor da omogući fiskalne olakšice kako bi se umanjili efekti ekonomskog udara, koji je posljedica povećanja poreza na promet iduće godine. Takođe, japanska Vlada će vjerovatno ukloniti ograničenja troškova vezanih za socijalne pomoći, koja su postavljena u protekle tri godine.

Krajem sedmice član MPC BoJ Sakurai je izjavio da bi prekomjerna monetarna ublažavanja mogla destabilizovati japansku ekonomiju te je predložio da BoJ može smanjiti program kvantitativnih olakšica, ako rast nastavi da jača. Takođe, Sakurai je upozorio na to da BoJ mora imati na umu da produžavanje monetarnih stimulansa može ugroziti profit finansijskih institucija i narušiti japanski bankarski sistem.

Bloomberg je objavio vijest da ekonomisti JPMorgan Chase&Co očekuju da će BoJ povećati ciljani nivo prinosa na desetogodišnje obveznice u julu iduće godine, dok je prethodno prognozirao decembar ove godine.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

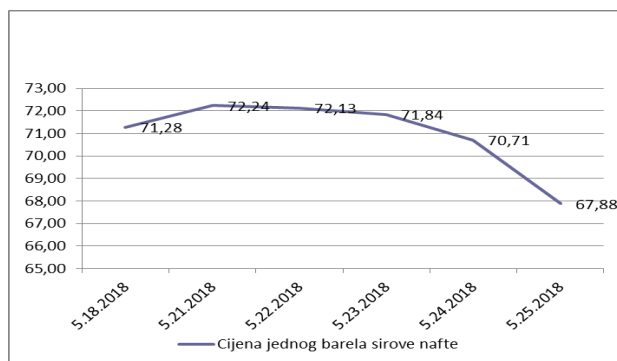
	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	APR	440,0	626,0	797,0
2.	Izvoz (G/G)	APR	8,7%	7,8%	2,1%
3.	Uvoz (G/G)	APR	9,8%	5,9%	-0,6%
4.	PMI indeks radnointenzivnog sektora P	MAJ	-	52,5	53,8
5.	Indeks ukupne poslovne aktivnosti (M/M)	MAR			
6.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) F	APR	-	22,0%	22,0%
7.	Vodeći indeks F	MAR	-	104,4	105,9
8.	Koicidirajući indeks F	MAR	-	116,3	116,0

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje s nivoa 130,39 na nivo od 127,44. JPY je aprecirao i u odnosu na USD te je kurs USDJPY smanjen s nivoa od 110,78 na nivo od 109,41.

NAFTA I ZLATO

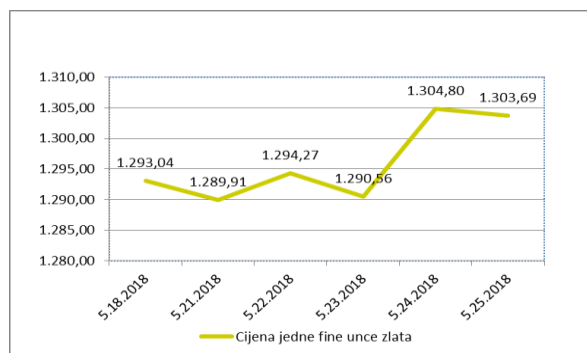
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 71,28 USD (60,55 EUR) te je tokom tog dana bilježila rast pod uticajem informacija da su ublažene tenzije u trgovinskim odnosima SAD i Kine. Pored toga, doprinos povećanju cijene nafte tog dana na najviši nivo od novembra 2016. godine dale su i informacije da je administracija SAD uvela određene sankcije Venecueli, jednoj od članica OPEC-a. Međutim, već naredni dan cijena nafte je smanjena pod uticajem informacija o tome da bi ostale članice OPEC-a mogle povećati obim proizvodnje nafte kako bi nadomjestile smanjenje isporuke ovog energenta iz Irana i Venecuele. Doprinos smanjenju cijene nafte tokom protekle sedmice dale su i informacije o povećanju američkih zaliha nafte. Ruski ministar za energetiku Novak je izjavio da bi zemlje učesnice u sporazumu o smanjenom obimu proizvodnje nafte trebalo da razmotre izmjenu ovog sporazuma, odnosno potencijalno povećanje obima proizvodnje s obzirom na to da je na tržištu ovog energenta došlo do bržeg uravnoteženja nego što se to očekivalo. Cijena nafte je u petak zabilježila značajno smanjenje pod uticajem jačanja špekulacija o tome da će zemlje članice OPEC-a i Rusije na junskoj sjednici donijeti odluku o povećanju obima proizvodnje nafte te je na zatvaranju tržišta cijena jednog barela sirove nafte iznosila 67,88 USD (58,26 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.293,04 USD (1.098,40 EUR), a na zatvaranju tržišta u ponedjeljak je zabilježila najniži nivo od decembra 2017. godine pod uticajem ublažavanja zabrinutosti investitora oko trgovinskih odnosa SAD i Kine, odnosno umanjivanja očekivanja da će doći do eskalacije trgovinskog rata između ove dvije privrede, a što bi moglo da ima posljedice na globalne trgovinske odnose. Tokom trgovanja protekle sedmice cijena ovog plemenitog metala je pratila kretanje kursa. Jačanje geopolitičkih tenzija u odnosima SAD i Sjeverne Koreje je u četvrtak uticalo na značajan rast cijene zlata, koja je tog dana povećana za 14,24 USD na dnevnom nivou na najviši nivo u posljednjih 10 dana. Međutim, aprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera bila je dominantnija vijest u odnosu na jačanje političkih tenzija, ne samo na Dalekom istoku, nego i na području eurozone (nemogućnost formiranja italijanske vlade i politički problemi u Španiji). Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.303,69 USD (1.118,95 EUR), što na sedmičnom nivou predstavlja rast od 10,65 USD, odnosno 0,82%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.